

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПАРНИЧНАТА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за парничната постапка ("Службен весник на Република Македонија" број 79/2005, 110/2008, 83/2009 и 116/2010) во членот 6 став (5) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“.

Член 2

Во членот 36 став (1) бројот „1.800.000“ се заменува со бројот „3.000.000“.

Член 3

Во членот 88 став (1) по зборот „записник“ се додаваат зборовите: „односно тонски запис“.

Член 4

Во членот 90 во ставот (2) точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: „односно тонски запис“.

Член 5

Во членот 96 став (2) по зборот „записникот“ зборовите: „ќе се забележи“, се заменуваат со зборовите: „односно тонскиот запис ќе се внесе“.

Член 6

Во членот 98 став (7) по зборот „записник“ се додаваат зборовите: „односно тонски запис“.

Член 7

Во членот 107 став (1) по зборот „зграда“ се додаваат зборовите: „и тонски се снима“.

Член 8

Насловот пред членот 115 се менува и гласи: "ЗАПИСНИЦИ И ТОНСКИ ЗАПИС".

Членот 115 се менува и гласи: "Тонската снимка од преземените дејствија на рочиштето е тонски запис од одржаното рочиште."

Член 9

Во членот 115-а се додава нов став (1) кој гласи: "(1) За рочиште одржано надвор од судската зграда се составува записник во писмена форма."

Во ставот (1) кој станува став (2) точката после зборот „рочиштето“ се заменува со записка и се додаваат зборовите: „како и за спогодба за порамнување“.

Член 10

Насловот пред членот 119-а се менува и гласи: "Тонски запис".

Член 11

Во членот 126 став (1) по зборот „писмена“ се додава зборот „форма“ а по зборот „или“ зборовите: „електронска форма, односно во форма на“ се бришат.

Член 12

Во членот 180 став (7) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „или тонскиот запис“.

Член 13

Во членот 194 став (4) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“.

Член 14

Насловот пред членот 215 се менува и гласи: „Исправи и документи“.

Член 15

По членот 215 се додава нов член 215-а, кој гласи:

„Член 215-а

(1) Документ претставува пишан запис, слика, цртеж, податок или информација од било кој вид зачуван на хартија или снимен во електронска, аудио, визуелна или во друга форма.

(2) Под документ во смисла на овој закон се подразбира и група на документи од иста категорија или класа со конкретен тесен опфат и со специфична содржина.“

Член 16

Во членот 217 во ставот (1) зборот: „ја“ се заменува со зборот: „ги“, а во ставовите (1) и (2) по зборот „исправата“ се додаваат зборовите: „или документот“.

Во ставот (3) по зборот „исправата“ се додаваат зборовите: „или документот“, а по зборот „исправа“ се додаваат зборовите: „или документ“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:
“(4) Ако исправата или документот се наоѓаат кај другата странка или кај трето лице, а самата странка не може да издејствува истите да и се предадат или покажат, судот може да наложи на другата странка или на третото лице да ги достават исправите или документите кои се наоѓаат кај нив, а на кои странката се повикала.“

Член 17

По членот 217 се додаваат четири нови члена 217-а, 217-б, 217-в и 217-г кои гласат:

“Член 217-а

(1) Секоја странка со барање во писмен поднесок може да побара од судот да и наложи на другата странка или на трето лице да го достави до судот документот кој се наоѓа кај нив. Во писмениот поднесок задолжително се образложува поврзаноста на документот со предметот на спорот што е од интерес за водење на парничната постапка.

(2) Писмениот поднесок од став (1) на овој член, покрај податоците од член 98 од овој закон задолжително треба да содржи и: опис на секој баран документ доволен за негова идентификација, изјава за поврзаноста и релевантноста на документот со предметот на спорот и за наодите и заклучоците за кои странката верува дека може да произлезат од него и да влијаат врз одлуката во судскиот спор, изјава дека бараниот документ не се наоѓа кај странката која го поднесува барањето и изјава за постоење на неможност сама да го обезбеди бараниот документ.

(3) Документот се смета за релевантен за предметот на судскиот спор, доколку неговото прибавување е од значење за утврдување на фактите.

Член 217-б

(1) Писмениот поднесок од членот 217-а став (1) од овој закон се доставува до противната странка или третото лице на одговор најдоцна во рок од осум дена од денот на приемот.

(2) Противната странка или третото лице може во рок од осум дена да поднесе одговор на поднесокот.

(3) Судот во рок од осум дена од денот на приемот на одговорот на поднесокот или по истекот на рокот за поднесување на одговорот, со решение одлучува по барањето од член 217-а од овој закон .

(4) Судот нема да го прифати барањето за доставување на документи наведени во членот 217-г став (1) од овој закон .

(5) По жалбата изјавена против решението од ставовите (3) и (4) на овој член, второстепениот суд одлучува во рок од осум дена од денот на приемот на предметот во работа.

Член 217-в

По добивањето на документацијата согласно членовите 217, 217-а и 217-б од овој закон, судот ја задржува само документацијата предложена од странката како доказ.

Заштита од злоупотреби и ограничување на пристапот до документ

Член 217-г

(1) По исклучок од членовите 217 и 217-а од овој закон, странката или третото лице од кое се бара да достави документ, може истиот да не го достави, доколку:

- содржи деловна тајна или друга доверлива комерцијална или финансиска информација;
- заштитен е со право од индустриска сопственост: патент, индустриски дизајн, трговска марка, ознака на потеклото и географска ознака;
- заштитен е со определени професионални овластувања или деловна тајна согласно Законот за адвокатурата, Законот за нотаријатот и Законот за здравствената заштита;
- содржи државна тајна;
- постои разумна веројатност дека е изгубен или уништен;
- пристапот е ограничен или забранет со закон; и

- со пристапот кон истиот би можело да се наруши приватноста на странката или друго физичко лице.

(2) Странката или третото лице во одговорот на поднесокот до судот доставува изјава за причините за недоставување на документ од ставот (1) на овој член."

Член 18

Во членот 229 став (3) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“.

Член 19

Членот 244 се менува и гласи:

„(1) Странката, нејзиниот законски застапник или полномошник, има право непосредно да му поставува прашања на вештакот.

(2) Странката, нејзиниот законски застапник или полномошник, која го предложила вештакот, има право прва на вештакот да му поставува прашања и да бара објаснувања во поглед на дадениот стручен наод и мислење.

(3) Противната странка, нејзиниот законски застапник или полномошник, потоа има право на вештакот од ставот (1) на овој член, да му поставува прашања и да бара објаснувања во поглед на дадениот стручен наод и мислење.

(4) Судот потоа може да му поставува прашања на вештакот и да бара објаснувања во поглед на дадениот стручен наод и мислење.“

Член 20

Во членот 261 во ставовите (1) и (2) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“.

Член 21

Во членот 287 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

“Странката, нејзиниот законски застапник или полномошник има право непосредно да им поставува прашања на сведоците, вештаците и на странките.

Странката, нејзиниот законски застапник или полномошник која го предложила сведокот, вештакот и сослушување на странки, прва поставува прашања, а потоа прашања поставува противната странка.”

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:
“(6) Кога странката, нејзиниот законски застапник или полномошник, согласно ставовите (1) и (2) на овој член, ќе заврши со поставување на прашања, претседателот на советот може да поставува прашања на сведокот, вештакот или странката, а потоа членовите на советот можат непосредно да му поставуваат прашања.”

Член 22

Во членот 290 став (2) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“.

Член 23

Во членот 298 став (2) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите „односно тонскиот запис“.

Член 24

Во членот 324 став (2) по зборот „записник“ се додаваат зборовите: „односно тонски запис“.

Во ставот (5) по зборот „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“.

Член 25

Во членот 343 став (2) во целата точка 14) по зборовите: „записникот“ се додаваат зборовите: „односно тонскиот запис“, а на крајот на одредбата сврзникот „и“ се брише, и се става знакот точка и запирка.

Во точката “15)” точката се заменува со точка и запирка, и се додаваат две нови точки 16) и 17), кои гласат:

“16) спротивно на одредбите на членови 244 и 287 од овој закон, судот го повредил правото на странка на поставување на прашања на противната странка, на сведоците и на вештаците; и 17) спротивно на одредбите од членот 107 став (1) од овој закон рочиштето не е тонски снимено.”

Член 26

Во членот 348 став (3) по зборот „достави“ се додаваат зборовите: „до спротивната странка и“.

Член 27

Во членот 352 во ставот (4) по зборот „расправа“ се додаваат зборовите: „односно ќе се преслуша тонскиот запис“.

Член 28

Во членот 354 став (1) по бројот “14” се става запирка, сврзникот “и” се брише, а по бројот “15” се додаваат зборовите: „16 и 17“.

Член 29

Насловот на Глава дваесет и осма насловот: “ИЗДАВАЊЕ ПЛАТЕН НАЛОГ” се менува и гласи: “ПОСТАПКА ПО ПЛАТЕН НАЛОГ”

Член 30

Пред членот 417 се додава нов наслов кој гласи:
„1. Постапка по судски платен налог“.

Член 31

Во членот 417 зборовите: „за издавање“ се заменуваат со зборовите: „по судски платен налог“.

Член 32

Членот 417-а се менува и гласи:
„За тужба со предлог за издавање судски платен налог се плаќа судска такса во рок од осум дена, а во спротивно тужбата се смета за повлечена.“

Член 33

Членот 418 се менува и гласи:

(1) Кога тужбеното барање се однесува на побарување во пари, а тоа побарување се докажува со веродостојна исправа приложена кон тужбата во оригинал или во заверен препис и ако обврската треба да се исполни во странство, судот ќе му издаде налог на тужениот да го исполни тужбеното барање (судски платен налог).

(2) Постапката од став (1) на овој член мора да заврши во рок од три месеци.

(3) Во постапка по жалба против одлуката на првостепениот суд, второстепениот суд е должен да донесе одлука во рок од триесет дена.

Член 34

По членот 418 се додава нов член 418-а, кој гласи:

“Член 418-а

Како веродостојни исправи се сметаат:
1) јавни исправи,
2) меници и чекови со протест и со повратни сметки ако тие се потребни за засновање на барање,
3) фактури и
4) исправи кои според посебни прописи имаат значење на јавни исправи.“

Член 35

Членот 419 се брише.

Член 36

Во членот 420 во ставот (1) зборот “Платниот” се заменува со зборовите “Судскиот платен”.

Во ставот (2) зборот „платниот“ се заменува со зборовите “судскиот платен”.

Во ставот (3) зборот „Платниот“ се заменува со зборот “Судскиот платен”

Во ставот (4) зборот „платниот“ се заменува со зборовите “судскиот платен”.

Член 37

Во членот 421 по зборот: „издавање“ се додава зборот: „судски“.

Член 38

Во членот 422 став (1) зборот: „Платниот“ се заменува со зборовите: „Судскиот платен“, а зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“.

Во ставот (2) зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“.

Член 39

Во членот 423 во ставовите (3) и (5) зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“.

Член 40

Во членот 424 став (1) зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“, а зборовите: „(членови 418 и 419)“ се заменуваат со зборовите: „(член 418)“.

Во ставот (3) зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“.

Член 41

Во членовите 425, 426, 427 и 428 зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“.

Член 42

По членот 428 се додава наслов и три нови члена 428-а, 428-б и 428-в, кои гласаат:

„2. Постапка по приговор по нотарски платен налог

Член 428-а

(1) По приговор на решението за издавање на нотарски платен налог, одлучува надлежниот основен суд согласно одредбите на овој закон.

(2) По приемот на приговорот поднесен против решението за издавање на нотарски платен налог, нотарот е должен предметот со сите списи да го достави до надлежниот основен суд во рок три дена.

(3) Ненавремените, нецелосните или недозволените приговори на нотарскиот платен налог ќе ги отфрли судијата поединец, односно претседателот на советот без одржување на рочиште.

Член 428-б

(1) Против решението на нотарот за издавање на нотарски платен налог по однос на одлуката за трошоците како и против одлуката на нотарот по предлогот за укинување на клаузулата на правосилност и извршност, дозволен е приговор во рок од осум дена, преку нотарот до основниот суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот.

(2) Против решението на судот е дозволена жалба во рок од осум дена до надлежниот апелационен суд.

Член 428-в

(1) Постапката по приговор на решението за издавање на нотарски платен налог пред првостепениот суд мора да заврши во рок од шест месеци од денот на приемот на предметот во судот.

(2) Второстепениот суд е должен да донесе одлука по жалба поднесена против одлуката на првостепениот суд во рок од 30 дена.“

Член 43

Во членот 430 ставот (1) бројот „180.000“ се заменува со бројот „600.000“.

Член 44

Во членот 432 зборот: „платниот“ се заменува со зборовите: „судскиот платен“, а бројот „180.000“ се заменува со бројот „600.000“.

Член 45

Во членот 435 ставови (1) и (2) бројот: „180.000“ се заменува со бројот: „600.000“.

Член 46

Во членот 438 став (1) по зборот „закон“ се додава запирка и зборовите: „поради погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба“.

Член 47

Во членот 461 став 1 на почетокот на одредбата се додава бројот “(1)“.

По ставот (1) се додаваат три нови става (2), (3) и (4) кои гласат:

“(2) Во стопанските спорови за парично побарување чија што вредност не надминува 1.000.000 денари, а по кои постапката се поведува со тужба пред суд, странките се должни, пред поднесувањето на тужбата да се обидат спорот да го решат по пат на медијација.

(3) При поднесување на тужбата тужителот е должен да приложи писмен доказ издаден од медијатор дека обидот за решавање на спорот по пат на медијација не успеал.

(4) Тужбата кон која не е приложен доказот од ставот (2) на овој член судот ќе ја отфрли.“

Член 48

Во членот 467 бројот „1.800.000“ се заменува со бројот „3.000.000“.

Член 49

Во членот 473 став (1) бројот „300.000“ се заменува со бројот „600.000“.

Член 50

(1) Постапките пред судовите за кои тужбата е поднесена пред денот на отпочнување на примената на овој закон, ќе се спроведат според прописите кои важеле пред денот на отпочнување на примената на овој закон.

(2) Постапките пред првостепените судови за кои тужбата е поднесена по денот на отпочнување на примената на овој закон, ќе се водат според одредбите од овој закон.

Член 51

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе отпочне да се применува по шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, освен одредбите од членовите 2, 3, 4, 5 од овој закон, како и новата точка 17) во членот 343 став (2), која се додава со член 11 од овој закон, кои ќе се применуваат по истекот на два месеци од влегувањето во сила на овој закон, за предметите што се судат во судниците во кои постојат технички услови за тонско снимање.